

ЛИТОВСКИЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФИЦИАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА.

№

13.

KURIER LITEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Вторникъ. 12-го Февраля — 1835 — Wilno. Wtorek. 12-go Lutego.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 28-го Января.

Высочайшею Грамотою (16 Января 1835 года) Генераль-Маіоръ, Начальникъ 6-го округа Корпуса Жаңдармовъ, Графъ *Апраксинъ*, въ воздаяніе отличо-усердной и ревностной службы его, Всемилостивѣйше пожалованъ Кавалеромъ *Ордена Св. Анны первой степени, Императорскою Короною украшеннаго*.

— Высочайшею Грамотою, отъ 23-го сего Января, Инженеръ-Генераль-Маіоръ, Командиръ Севернаго округа Морской Строительной части, *Валуевъ*, за успешное построение Кронштатскихъ морскихъ укрѣпленій, Всемилостивѣйше пожалованъ Кавалеромъ *Императорскаго и Царскаго Ордена, Св. Станислава первой степени. (Спб. В.)*

— Правительствующій Сенатъ слушалъ виденіе Общаго Собранія первыхъ трехъ Департаментовъ Правительствующаго Сената, съ изъясненіемъ къ исполненію Именнаго Его Императорскаго Величества Высочайшаго Указа, даннаго Сенату въ 18-й день Ноября 1834 года за собственноручнымъ Его Величества подписаніемъ, въ коемъ изображено: „Снисходя на всеподданѣйшее прошеніе Статсъ-Дамы Двора Нашего, Княгини Наталіи Голицыной, Всемилостивѣйше дозволяемъ въ Калужскомъ имѣніи, принадлежащемъ частію ей одной, а частію вмѣстѣ съ сыномъ Генераломъ отъ Кавалеріи Княземъ Дмитріемъ Голицынымъ, учредить Маіоратъ на слѣдующихъ основаніяхъ отъ нея представленныхъ: 1-е.) Въ составъ Маіората отдать Калужской Губерніи село Городню съ селцомъ Усадье и деревнями: Наталіиною, Слободкою (Борисовкою тожъ), Красотинею (Квасотинею тожъ) и Незамаевымъ (Засадекимъ тожъ), въ коиъ по 7-й ревизіи числится крестьянъ 355 мужеска пола душъ съ 2,191 десятиною земли, включительно съ пустошами Манцуровою и Услововою. 2-е.) На имѣніе, поступающее въ Маіоратъ, налагается немедленно повсемѣстное запрещеніе. 3-е.) По смерти Княгини Наталіи Голицыной, имѣніе въ цѣлостномъ и нераздѣльномъ его составѣ переходить къ единственному сыну ея Князю Дмитрію, а послѣ него старшему его сыну Князю Владиміру, потомъ къ старшему сыну сего послѣдняго, слѣдуя такимъ образомъ по нисходящей линіи до тѣхъ поръ, пока въ родѣ Князя Владиміра не останется потомковъ мужеска пола фамиліи Голицыныхъ. 4-е.) Въ случаѣ престѣпенія мужескаго рода Князя Владиміра, имѣніе поступаетъ въ родъ младшаго сына Князя Дмитрія, Князя Бориса, на томъ же основаніи, на какомъ было во владѣніи Князя Владиміра, и еслибъ случилось, что до вступленія во владѣніе имѣніемъ, старшій сынъ Князя Дмитрія, Князь Владиміръ умеръ холостымъ, или по женитьбѣ бездѣтнымъ, то имѣніе переходитъ прямо во владѣніе Князя Бориса. 5-е.) Еслибы мужеское поколѣніе Князей Владиміра и Бориса преклѣлось, или совершенно онаго не было, тогда имѣніе должно поступить въ родъ женскаго пола, и слѣдуя всегда правилу первородства, оставаться во всей нераздѣльной цѣлости во владѣніи старшаго въ ро-

WIAOMOŚCI KRAJOWE.

Санкт-Petersburg, dnia 28 Stycznia.

Przez N a y w y ż s z e Dyploma dnia 16 Stycznia 1835 roku, Jenerał-Major, Naczelnik 6go Okręgu Korpusu Żandarmów Hrabia *Apraxin*, w nagrodę odznaczający się i gorliwej służby, Nayłaskawiey mianowany Kawalerem orderu Sw. Anny 1go stopnia Cesarską Koroną ozdobionego.

— Przez N a y w y ż s z e Dyploma dnia 23 Stycznia, Jenerał-Major Inżynierów, Dowódca Północnego Okręgu Morskiej Budowniczej części, *Watujew*, za rychłe wybudowanie Kronsztatskich morskich szanców, Nayłaskawiey mianowany Kawalerem Cesarzkiego i Królewskiego orderu Sw. Stanisława 1go Stopnia. (G. S. P.)

— Rządzący Senat słuchali awiadomienia Powszechnego Zebrania pierwszych trzech Departamentów Rządzącego Senatu, z wypisaniem ku wypełnieniu Imiennego Jego Cesarzkiej Mości Naywyższego Ukazu, danego Senatowi w dniu 18tym Listopada 1834 roku, z własnoręcznym Jego Cesarzkiej Mości podpisem, w którym wyrażono: „Przychylając się do nayuniższej prośby Damy Stanu Dworu Naszego, Xiężny Natalii *Golicynowej*, Nayłaskawiey dozwalamy w majątku Kałużkim, należącym częścią do niej samey, częścią razem z synem Jenerałem Kawaleryi Xiążęciem Dymitrem *Golicynem*, ustanowić Majerat na zasadach następujących, od niej samey podanych: 1) Do składu Majoratu oddzielić Kałużkiej Gubernii dobra Horodnia z majątkiem Usadje i wsiami: Nataliną, Słobodką (także Borysową), Krasotyń (także Kwasotyń) i Niezamajewym (także Zasadskim), w których podług 7mej rewizyi liczy się włóścian pćci męzkiej душъ 355 z 2,191 dziesięcin ziemi, włącznie z pustoszami Mancurową i Uslumową. 2) Na majątek, wchodzący do Majoratu, wkłada się niezwłocznie powszechnie zaprzeczenie. 3) Po śmierci Xiężny Natalii *Golicynowej*, majątek w całości przechodzi na jednego jej syna Xiążęcia Dymitra, a po nim na starszego jego syna Xięcia Włodzimierza, potem na starszego syna tego ostatniego, postępując takim porządkiem w linii pochodzącej dotąd, póki w rodzie Xiążęcia Włodzimierza nie pozostanie potomków pćci męzkiej rodziny *Golicynów*. 4) W zdarzeniu ustania pćci męzkiej Xięcia Włodzimierza, majątek przechodzi na ród syna młodszego Xiążęcia Dymitra, Xięcia Borysa, na teyże podstawie, na jakiej był we władaniu Xięcia Włodzimierza, i jeśliby się zdarzyło, że przed objęciem we władanie majątku starszy syn Xięcia Dymitra, Xiąże Włodzimierz umarł niezonałym, lub po ożenieniu się bezdzietnym, wtedy majątek przechodzi prosto we władanie Xięcia Borysa. 5) Jeśliby męzkie pokolenie Xiążąt Włodzimierza i Borysa ustało, lub zupełnie onego nie było, tedy majątek przeyść powinien do rodu pćci żeńskiej, i, postępując zawsze za prawidłem pierworoǳtwa, ma zostawać w zupełnie nierozdzielnej całości we władaniu starszego z rodu. W zdarzeniu zaś ustania potomstwa, jak w męzkim tak i żeńskim pokoleniach, przechodzi podług praw o następstwie do bocznych linii, także podług prawa pierworo-

дѣ. Въ случаѣ же прекращенія потомства, какъ въ мужескомъ, такъ и въ женскомъ колѣнахъ, переходить по законамъ о наследствѣ въ боковыя линии, также по праву первородства и въ томъ же нераздѣльномъ и цѣлостномъ составѣ. Если же бы вовсе не явилось никого, кто могъ бы имѣть право наследства къ Маіоратному имѣнію, тогда оно, по общему закону о таковыхъ безнаследственныхъ имѣніяхъ, дѣлается выморочнымъ, поступаетъ въ казну. 6-е.) Имѣніе, поступающее въ Маіоратъ, не можетъ быть ни въ какомъ случаѣ ни закладываемо, ни продаваемо, не только по собственной волѣ владѣльца, но даже за долги казенные или частные, и никакимъ образомъ отчуждаемо въ другое владѣніе. Если же владѣлецъ Маіората впадетъ въ долги по казеннымъ, или частнымъ взысканіямъ, и другаго имѣнія, которое бы взысканіе сіе вполне обезпечивало, у него не будетъ, тогда обязывается удовлетворять оныя изъ доходовъ Маіоратнаго имѣнія, и когда бы въ семь случаевъ оказался неисправнымъ, имѣніе Маіоратное должно быть подвергнуто опеке на основаніяхъ, въ законахъ на подобныя случаи опредѣленныхъ. Но опека сія не можетъ продолжаться за смертію Маіоратнаго владѣльца, оказавшаго неисправность въ платежѣ долговъ: ибо преемникъ Маіоратнаго имѣнія не долженъ принимать на свою отвѣтственность долговъ предшественника. 7-е.) Не возбраняется владѣльцу Маіоратнаго имѣнія присоединять къ Маіорату другія деревни или земли, но не иначе, какъ съ Нашего на сіе разрѣшенія и съ тѣмъ, чтобы присоединяемое имѣніе было свободно отъ запрещенія. 8-е.) Дозволяется какъ Княгинѣ Голицыной, такъ и послѣдующимъ Маіоратнымъ владѣльцамъ, изъ Маіоратнаго имѣнія отпустить на волю крестьянъ и дворовыхъ людей, ей же Княгинѣ Голицыной исключительно, переселить ихъ по удобности и по взаимному съ ними согласію на другія земли, а также крестьянъ изъ другихъ деревень переводить въ оное имѣніе съ тѣмъ только, чтобы земли Маіоратнаго имѣнія считались всегда неприкосновенными и нераздѣльными, и чтобы количество населенія Маіората не превышало узаконенной пропорціи на души крестьянъ той Губерніи, въ коей состоитъ имѣніе, а выселеніе изъ оного дѣлаемо было единственно при народонаселеніи, превосходящемъ сію пропорцію, и тогда уже выселенные крестьяне выходятъ навсегда изъ состава Маіората; и 9-е.) если Маіоратное имѣніе достанется малолѣтнему наследнику, то, до совершеннаго его возраста, опека, на общемъ основаніи законовъ, имѣетъ быть поручена ближайшимъ родственникамъ по распоряженію Дворянской Опеки. (Января 5-го дня 1835 года. По 7-му Департаменту.)

— Государственный Совѣтъ въ Департаментѣ Законовъ и въ Общемъ Собраніи, рассмотрѣвъ представленіе Начальника Главнаго Морскаго Штаба Его Императорскаго Величества по вопросу: какъ поступать въ удовлетвереніи частныхъ убытковъ отъ поврежденія казенными судами купеческихъ и образно, и признавъ составленныя имъ, въ разрѣшеніе сего вопроса, правила полезными и цѣли своей соотвѣтствующими, *имѣиетъ* постановить слѣдующее: 1.) Коль скоро военное судно сойдеся или свалится съ купеческимъ на рейдѣ или гаганіи какого либо Россійскаго Порта, то главное мѣстное Начальство немедленно, по принесеніи на сіе жалобы, распоряжается о производствѣ по сему случаю слѣдствія чрезъ знающихъ Морское дѣло чиновниковъ, при Депутатахъ со стороны купечества, если слѣдствіе будетъ производиться по распоряженію Морскаго въ Портѣ Начальства, и при Депутатахъ какъ со стороны купеческой, такъ и Морской, если слѣдствіе будетъ производиться по распоряженію Гражданскаго вѣдомства. 2.) Если такой случай послѣдуетъ въ удаленіи отъ Портовъ, но при Россійскихъ берегахъ, то прибрежное Полицейское Начальство приводитъ всѣ обстоятельства дѣла въ извѣстность чрезъ отобраніе показаній отъ жителей; Командиръ же военнаго, равно и шхиперъ купеческаго судна, обязаны, въ огражденіе себя, не упуская времени, сообщить Полицейскому Начальству всѣ подробности происшествія. 3.) Сіе предварительное обследованіе дѣла, въ случаѣ принесенія съ которой либо стороны жалобы, служитъ потомъ основаніемъ при производствѣ формальнаго слѣдствія въ томъ Россійскомъ Портѣ, куда придутъ оба означенныя судна; если же суда пойдутъ въ разные Порты, то жалоба приносится въ томъ мѣстѣ, гдѣ находится то судно, съ котораго отыскивается удовлетвореніе убытковъ, и гдѣ тогда производится и формальное слѣдствіе, съ истребованіемъ нужныхъ къ дѣлу свидѣній чрезъ Начальство того Порта, куда отпавило другое судно. 4.) При поврежденіи

родства и въ тѣмъ нераздѣльномъ и цѣлостномъ составѣ. Gdyby zaś zupełnie nie było nikogo, kto by mógł mieć prawo następstwa do majątku Majoratowego, tedy ten, podług powszechnego prawa o takowych bezsukcesyjnych majątkach, stając się majątkiem po wygaśnięciu imionach, wchodzi do Skarbu. 6) Majątek, należący do Majoratu, nie może być w żadnym zdarzeniu ani zastawiany, ani przedawany, nie tylko z własnej woli właściciela, lecz nawet za długi Skarbowe albo szczególne, i w żaden sposób alienowanym do innego władania. Jeśli zaś właściciel alienowanym do innego długi za skarbowe albo prywatne poszukiwania, a drugiego majątku, któryby to uzyskanie w zupełności zabezpieczał, u niego nie będzie, wtedy jest obowiązany zaspakajając długi z dochodów Majoratowego majątku, a jeśli by w tym zdarzeniu okazał się nierzetelnym, majątek Majoratowy, powinien być oddany pod opiekę na zasadach, w prawach na podobne zdarzenia przepisanych. Lecz ta opieka nie może trwać po śmierci właściciela Majoratowego, który okazał nierzetelność w opłacie długów, albowiem następca majątku Majoratowego, nie jest obowiązany na swą odpowiedzialność przyymować długi poprzednika. 7) Nie wzbrania się właścicielowi Majoratowego majątku przyłączać do Majoratu innych wsi albo ziem, lecz nie inaczej, jak z Naszego na to rozwiązania, i z tѣm, ażeby przyłączający się majątek wolny był od zaprzeczenia. 8) Dozwala się jak Xięźni Golicynowej, tak i następnym właścicielom Majoratowym, z majątku Majoratowego udarowywać wolnością włościan i dwornych ludzi, a jeżyż Xięźni Golicynowej wyłącznie, przesiedlać ich podług upodobania, i po wzajemnem z niemi zgodzeniu się na inne ziemie, a także włościan z innych wsi przenosić do tego majątku, z tѣm tylko, ażeby ziemie majątku Majoratowego uważane były zawsze nietykalnymi i nierozdzielniemi, i żeby ilość nasiedlenia Majoratu nie przewyższała ustanowionej proporcji na dusze włościan tej Gubernii, w której jest położony majątek. a przesiedlenie z niego czynione było jedynie, kiedy ludność przewyższać będzie tę proporcję, i wtenczas przesiedlenie włościanie nazawsze już wychodzą ze składu Majoratu; i 9) Jeśli majątek Majoratowy dostanie się małoletniemu dziedzicowi, tedy do zupełności jego lat, opieka na powszechnej podstawie praw, ma być polecona najbliższemu familiantowi, podług rozporządzenia Opieki Dworzanskiej. (5 Stycznia 1835 roku. Z 7go Departamentu.)

— Rada Państwa, na Departamencie Praw i na Powszechném Zebraniu, rozpatrzywszy przedstawienie Naczelnika Głównego Sztabu Morskiego Jego Cesarskiej Mości w rzeczy zapytania: jak postępować w wynagrodzeniu prywatnych strat od uszkodzenia przez skarbowe okręty kupieckich i wzajemnie, i uznawszy złożone przez niego, na rozwiązanie tego zapytania, prawidła pożytecznymi i celowi swojemu odpowiedniami, przez opinię zamierzyła postanowić, co następuje: 1) Jak tylko okręt wojenny zaydzie się lub się zwali z kupieckim na reydzie lub przystani jakiegokolwiek Rossyjskiego portu, tedy Główna Zwierzchność miejscowa niezwłocznie, po zanesieniu na to skargi, czyni rozporządzenie o oddaniu w tѣm zdarzeniu śledztwa przez Urzędników znających marynarkę, w obecności Deputatów ze strony kupiectwa, jeśli śledztwo będzie się odbywać to za rozporządzeniem morskiej Zwierzchności w porcie, a przy Deputatach, jak ze strony kupieckiej, tak i morskiej, jeśli śledztwo będzie się odbywało za rozporządzeniem Rządu Cywilnego. 2) Jeśli takie zdarzenie zaydzie w oddaleniu od portów, lecz przy brzegach Rossyjskich, tedy nadbrzeżna Zwierzchność Policyjna, doprowadza wszystkie okoliczności sprawy do wiadomości przez zebranie wyznań od mieszkańców; Dowódzca zaś wojennego również i szypier kupieckiego okrętu, są obowiązani dla zastępowania siebie, nie zwlekając czasu, uwia-domić Zwierzchność Policyjną o wszystkich szczegółach wypadku. 3) To pierwsze rozpytanie się o sprawę w zdarzeniu zanesienia z którejkolwiek strony skargi, służy potem za ośnowę przy odbywaniu formalnego śledztwa w tym Rossyjskim porcie, dokąd przybędą obadwa pomienione okręty; jeśli zaś statki pędzą do różnych portów, wtedy skarga znosi się do tego miejsca, gdzie się znajduje ten statek, z którego się uzyskuje wynagrodzenie strat, a gdzie wtedy wyprowadza się i formalne śledztwo, z zapotrzebowaniem istotnych do sprawy poświadczeń przez Zwierzchność tego portu. 4) Przy uszkodzeniu wojennych okrętów przez Rossyjskie kupieckie statki i wzajemnie, przy brzegach Mocarstw zagranicznych, pierwsze rozpyta-

военныхъ судовъ Россійскими купеческими судами и обратно, при берегахъ иностранныхъ Державъ, предварительное обслѣдованіе дѣлается при посредствѣ нашихъ въ тѣхъ мѣстахъ Консуловъ; формальное же слѣдствіе производится въ одномъ изъ Россійскихъ Портовъ, согласно съ предъидущимъ пунктомъ. 5.) При таковыхъ слѣдствіяхъ принимаются въ соображеніе и всѣ тѣ обстоятельства, кои въ подробности изложены въ 273-й статьѣ Высочайше утвержденнаго 1781 года Ноября 23 Устава купеческаго водоходства. 6.) Произведенное такимъ образомъ слѣдствіе, съ мнѣніемъ всѣхъ участвовавшихъ въ ономъ лицъ, поступаетъ въ мѣстный Коммерческій Судъ, Магистратъ или Ратушу, смотря потому, гдѣ какое изъ сихъ мѣстъ находится, для разсмотрѣнія поступковъ и правъ всѣхъ лицъ Гражданскаго вѣдомства и для опредѣленія съ нихъ взысканія въ пользу казны, или слѣдующаго имъ, на основаніи Устава купеческаго водоходства, удовлетворенія за убытки, причиненные имъ казеннымъ судномъ, не касаясь того, на чей счетъ должно быть отнесено таковое удовлетвореніе. 7.) Дѣла сіи, по рѣшеніи въ нижнихъ инстанціяхъ, поступаютъ на ревизію въ высшія, на основаніи общихъ узаконеній, то есть, въ случаѣ обвиненія частныхъ лицъ, по жалобамъ ихъ принесеннымъ въ законныхъ формахъ и порядкѣ; въ случаѣ же присужденія въ пользу ихъ удовлетворенія за убытки, причиненные имъ казеннымъ судномъ, или признанія ихъ невинными въ убыткахъ, понесенныхъ казною, на правѣ дѣлъ частныхъ лицъ съ казною. 8.) При производствѣ сихъ дѣлъ въ нижнихъ и среднихъ инстанціяхъ, присутствуютъ въ оныхъ со стороны Морской Депутаты на равномъ правѣ съ другими Членами; Правительствующій же Сенатъ по дѣламъ такого рода требуетъ предварительнаго заключенія Начальника Главнаго Морскаго Штаба Его Императорскаго Величества. 9.) Окончательныя рѣшенія по дѣламъ симъ приводятся въ исполненіе на общемъ основаніи съ тѣмъ, что взыскиваемыя съ частныхъ лицъ за поврежденіе военныхъ судовъ деньги, должны поступать въ Морское вѣдомство, обязанное между тѣмъ исправить на свои суммы тѣ поврежденія; присуждаемыя же въ пользу частныхъ лицъ за причиненные имъ военными судами убытки, имѣютъ быть удовлетворяемы отъ Министерства Финансовъ. 10.) Удовлетвореніе убытковъ частныхъ лицъ за поврежденія, причиненныя имъ военными судами, должно быть произведено немедленно, по окончательномъ присужденіи онаго. 11.) Морское же Начальство, по полученіи о томъ извѣщенія, предастъ военныхъ чиновъ участвовавшихъ въ семъ дѣлѣ, военному суду, для опредѣленія: не слѣдуетъ ли причиненный ими казенъ расходъ взыскать съ нихъ и не подлежатъ ли они и другому по законамъ наказанію за нарушеніе правилъ Морскаго искусства, — или же случай тотъ долженъ быть отнесенъ къ неизбѣжнымъ послѣдствіямъ обстоятельствъ, въ коихъ они находились? 12) Приговоры Военныхъ Судовъ по симъ дѣламъ имѣютъ поступать въ Аудиторіатскій Департаментъ Главнаго Морскаго Штаба Его Императорскаго Величества установленнымъ порядкомъ и получать въ ономъ окончательное рѣшеніе, на основаніи § 22 Образованія Морскаго Министерства. На подлинномъ мнѣніи собственномъ Его Императорскаго Величества рукою написано: „Быть по сему.“ Въ С. Петербургѣ. 12-го Декабря 1834 года. (Января 22-го дня 1835 года. По 1-му Департаменту). С. В.)

Варшава, 5-го Февраля.

Государь Императоръ 1 (13) Декабря прош. года въ С. Петербургѣ далъ слѣдующее повелѣніе. Сообразно 20 Арт. Органическаго Устава, дарованнаго Нами Польскому Царству 14 (26) Февраля 1832 года, коимъ предоставили Мы себѣ означить особеннымъ постановленіемъ, въ какой соразмѣрности и на какомъ основаніи Царство Польское будетъ имѣть участіе въ составѣ войскъ нашихъ и по силѣ Манифеста Нашего 1 (13) Августа, касательно ежегоднаго набора рекрутъ въ Имперіи въ мирное время, постановили Мы и постановляемъ: Арт. 1. Въ Царствѣ Польскомъ, во время мира, производимъ будетъ рекрутскій наборъ ежегодно, полагая 2 съ половиною на тысячу жителей мужескаго пола, кромѣ однакожь Евреевъ. Арт. 2. помянутое число рекрутъ должно быть набираемо каждаго года по очереди изъ собственныхъ конскриптовъ по существующимъ нынѣ распоряженіямъ, или какія Мы впредь признаемъ сообразными. (Г. С.)

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

А В С Т Р І Я.

Вѣна, 28-го Января.

Карнаваль здѣсь довольно веселъ, завтра большой

не чини се за посредничествомъ нашихъ въ тѣхъ мѣстахъ Консуловъ; формальное же слѣдствіе odbywa się w jednymъ z Rossyjskich portów, zgodnie z poprzedzającym punktem. 5) Przy takowych śledztwach rozważają się i wszystkie te okoliczności, które w szczególności wyłożone w 273 artykule Narywzyer utwierdzoney 1781 roku Listopada 23 Ustawy o kupieckiej żegludze. 6) Wyprowadzone takim sposobem śledztwo, z opinia wszystkich należących do tego osób, postępuje do miejscowego Handlowego Sądu, Magistratu lub Ratusza, podług tego, gdzie jakie z tych miejsc znajduje się, dla rozpatrzenia postępów i praw wszystkich osób Rządu Cywilnego, i dla wyznaczenia z nich uzyskania na rzecz Skarbu, albo też im należącego się, na osnowie ustawy o żegludze kupieckiej, wynagrodzenia za straty, im uczynione przez okręt Skarbowy, nie tykając tego, na czyj rachunek powinno być odniesione takowe wynagrodzenie. 7) Sprawy te po rozwiązaniu w niższych instancjach, idą na rewizyę do wyższych, na osnowie powszechnych praw, to jest: w zdarzeniu obwinienia osób szczególnych podług skarg занесённыхъ правнѣю формѣ i порядкомъ; w zdarzeniu zaś przyznania na rzecz ich wynagrodzenia za straty, poczynione im przez okręt Skarbowy, lub uznania ich niewinnymi w stratach, poniesionych przez Skarb, na mocy prawa osób szczególnych ze Skarbem. 8) Przy odbywaniu tych spraw w niższych i średnich instancjach, zasiadają w nich ze strony morskiej Deputaci na równym z innemi Członkami prawie; Rządzący zaś Senat w sprawach takiego rodzaju żąda poprzedniczego postanowienia Naczelnika Głównego Morskiego Sztabu Jego Cesarskiej Mości. 9) Ostateczne wyroki w tych sprawach przywodzą się do wypełnienia na powszechney osnowie z tѣm, że uzyskujące się od osób szczególnych, za uszkodzenie wojennych okrętów pieniądze, powinny wchodzić do zarządu morskiego, który obowiązany jest tym czasem na rachunek swych summ poprawić te uszkodzenia; przysądżając się zaś na rzecz szczególnych osób za poczynione im przez wojenne okręta straty, mają być wynagradzane od Ministerium Skarbu. 10) Wynagrodzenie strat osób szczególnych za szkody poczynione im przez statki wojenne, powinno być uskutecznione niezwłocznie, po ostatecznym jego przysądzeniu. 11) Morska zaś Zwierzchność po otrzymaniu o tѣm uwiadomienia, oddaje Urzędników wojskowych, należących do tej sprawy pod Sąd Wojenny, dla zadecydowania: czy nie należy przyczyniony przez nich Skarbowi rozchód uzyskać z ich samych, i czy nie podlegają oni i innemu podług praw ukaraniu za naruszenie prawideł morskiej sztuki, — albo, że zdarzenie to, powinno być odniesione do nieuchronnych skutków okoliczności, w których się oni znajdowali? 12) Wyroki Sądów Wojskowych w tych sprawach mają iść do Departamentu Audytoriaty Głównego Morskiego Sztabu Jego Cesarskiej Mości, ustanowionym porządkiem i otrzymywać w nim ostateczne rozwiązanie, na osnowie § 22 Urządzenia Ministerium Morskiego. Na autentycznej opinii własnej Jego Cesarskiej Mości ręką napisano: „Ma być podług tego.“ W St. Petersburgu 12 Grudnia 1834 roku. (22 Stycznia 1835 roku. Z 1-go Departamentu.) (G. S.)

Warszawa, dnia 5 Lutego.

Najjaśniejszy PAN dnia 1 (13) Grudnia r. z. wydał w Petersburgu następujące postanowienie: Zapatrzysz się na artykuł 20 Statutu Organicznego, w dniu 14 (26) Lutego 1832 roku przez Nas Królestwu Polskiemu nadanego, którym zachowaliśmy Sobie oznaczenie przez oddzielne postanowienie, w jakim stosunku, i na jakiej zasadzie Królestwo Polskie mieć będzie uczestnictwo w składzie wojska Naszego, a w zastosowaniu się do Manifestu Naszego z dnia 1 (13) Sierpnia b. r. względem corocznych poborów do wojska w Cesarstwie w czasie pokoju; postanowiliśmy i stanowimy: Artykuł 1. W Królestwie Polskiem podczas pokoju uskuteczniany będzie pobór rekrutów corocznie w stosunku 2cb i pół z tysiąca mieszkańców płci męskiej, z wyłączeniem wszakże starozakonnych. Artykuł 2. Powyższa liczba rekrutów ma być pobierana kaźdego roku z rządu właściwych popisowych, podług rozporządzeń na teraz istniejących, lub jakie na przyszłość wydadz stosownym uznamy. (Gaz. Codz.)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

A U S T R I A.

Wiedeń, dnia 28 Stycznia.

Karnawał tu jest dość wesoły, — Dnia jutrzejsze-

(1)

баль при Дворѣ. — 12-го будущаго мѣсяца, по случаю дня рожденія Его Императорскаго Величества, данъ будетъ Княземъ *Меттернихомъ*, большой парадный балъ. Бракосочетанію Графа *Сандора* съ Княжною Леонтиною *Меттернихъ*, назначено быть 8-го Феврала. (A. P. S. Z.)

Ф Р А Н Ц І Я.

Парижъ, 24-го Января.

Изъ Рошефора доносятъ, что тамошній арсеналь едва не сдѣлался жертвою пламени. 19-го въ ночи произошелъ въ самомъ арсеналѣ пожаръ; но поспѣвшая помощь не допустила оному распространиться. Уронъ сгорѣвшей части дома, которая была мастерскою для морскихъ компасовъ, не великъ; но присемь истреблено значительное количество барометровъ, компасовъ и мастерскихъ орудій. Къ счастью, что огонь не пробился въ ближайшіе магазины, заключающіе большіе всякаго рода запасы; тогда потеря была бы невознаградима.

— *Journal des Débats* упоминаетъ, что Кристинысты поймали 15-ти лѣтнюю дочь Полковника *Ибаролла*; командующаго 5-мъ Наварскимъ полкомъ и увели ее въ Тафаллу.

— Американскій Журналъ, *Baltimore Republican* увѣряетъ, что Король *Людвигъ Филиппъ* владѣть одинъ по крайней мѣрѣ третьею частию всего Американскаго долга. (G. C.)

26-го Января.

Въ Кафедральной церкви, въ Периге, отправлена 21-го сего мѣсяца Панихида, въ память *Людвика XVI* и Членовъ его фамиліи; Епископъ Перегійскій, совершалъ священно-служеніе и прочиталъ духовное завѣщаніе сего Короля-мученика.

28-го Января.

Мониторъ содержитъ Королевское повелѣніе отъ 22-го Января, по коему приговоренные къ ссылкѣ и заточенію, должны быть заключены въ Дулленской цитадели; въ Сомскомъ Департаментѣ.

29-го Января.

Лордъ *Ковлей* приказалъ всѣ приуготовленія, сдѣланныя для пріѣзда его, въ Англійскомъ Посланническомъ Домѣ остановить.

— *La Gazette de France* говоритъ: „Извѣстія изъ Королевской главной квартиры простираются до 18-го Января. *Донъ-Карлосъ* находился въ Голланно. — *Сумалакаррегеи* расположилъ свое войско по квартирамъ.“

30-го Января.

Герцоги *Орлеанскій* и *Немурскій* кушали вчера у Президента Палаты Депутатовъ. Столъ крытъ былъ на 40 приборовъ. Большая часть гостей были Члены Палаты Депутатовъ, различныхъ партій. Кроме сего было приглашено нѣсколько Перовъ и Генераловъ, Князь *Таллейранъ*, Посланники: Австрійскій, Пруссійскій и Неаполитанскій и Префектъ Сенскаго Департамента. Принцы оставались до половины десятаго часа. *Constitutionnel* говоритъ, будто бы замѣтили, что Герцогъ *Орлеанскій* долго разговаривалъ съ *Г. Одилюномъ-Барротомъ*. „Навечеръ, при совокупленіи снѣ, послѣдовавшемъ за симъ обѣдомъ, было мало доктринеровъ, но зато гораздо болѣе Перовъ. *Г. Ринги* былъ одинъ изъ числа Министровъ. Бюджетъ и проектъ закона о 25 милліонахъ были предметами разговора, и Депутаты, вообще казалось не были уступчивы въ отношеніи къ симъ двумъ предметамъ. Увѣрили также, что Американскій Сенатъ отвергнулъ будто бы строгія мѣры, предложенныя Президентомъ.“ Въ *Темпсѣ* также сказано, что Конгрессъ раскритиковалъ Посольство Президента, касательно Франціи, столь рѣшительно, какъ только то въ парламентскихъ формахъ возможно. *Messenger* полагаетъ однако же, что желательнѣе было, чтобы *le Temps* указалъ источникъ, откуда онъ таковыя извѣстія почерпнулъ; тогда, какъ по письмамъ изъ Нью-Йорка отъ 1-го Января ни малѣйшаго нѣтъ тому признака.

— Въ сегоднѣшнемъ засѣданіи Палаты Депутатовъ представилъ Морскій Министръ проектъ закона, коимъ онъ для вооруженія и снабженія войскомъ нѣкоторыхъ кораблей, испрашивалъ въ добавокъ къ прежде назначенной суммѣ, еще 900,000 фр. Проектъ сей отосланъ въ Бюджетскую Коммиссію на разсмотрѣніе.

— Вчера Судъ Перовъ заключилъ снова 10 обвиненныхъ, и 4 освободилъ. Работы, по постройкѣ новой Судейской зады для Перовъ, начались вчера утромъ въ саду Люксембургскаго Дворца; *Г. Гюфье* подрядчикомъ, а Архитектору *Г. Альфонсу де Жиссору*, поручена постройка.

— Въ Бордоскихъ листахъ напечатано: „*Лоренцо и Ораа*, находятся по извѣстіямъ изъ Пампелоны отъ

го ма быть великі бал у Двору. Дня 12 наступающаго мѣсяца, зъ окolicности rocznicy urodzin Jego Cesarskiej Mości, będzie dany wielki bal w Halli przez Xiążęcia Metternich. Zaślubienie Hrabiego Sandora z Xiężną Leontyną Metternich, przeznaczone na dzień 8 Lutego. (A.P.S.Z.)

FRANCYA.

Парижъ, дня 24 Стычня.

Donoszą z Rochefort, że tameczny arsenał o mało nie stał się pastwą płomieni. Dnia 19 w nocy, wybuchnął pożar w samym arsenale: ale śpieszny ratunek nie pozwolił szerzyć się ogniewi. Strata spaloney części gmachu samego, w której były warsztaty kompasów morskich, nie jest wielka, ale znaczna bardzo w barometrach, kompasach i innych tym warsztatom potrzebnych narzędziach. Szczęściem, że nie dostał się ogień do przyległych składów, obeymujących nadzwyczajnie wielkie zapasy różnego rodzaju: bo wtenczas byłaby strata nie do wynagrodzenia.

— Według *Journal des Débats*, Chrystyniści poymali 15to-lętnią córkę Półkownika *Ibarolla*, dowodzącego półkiem piątym Nawarczyków, którą uprowadzili do Tafalla.

— Amerykański dziennik *Baltimore Republican* utrzymuje, że Król *Ludwik Filip*, jest sam jeden właścicielem najmniej trzeciej części całego długa amerykańskiego. (Gaz. Codz.)

Dnia 26.

W kościele katedralnym w Perigueux odprawiono się dnia 21 b. m. uroczyste żałobne nabożeństwo, za *Ludwika XVIgo* i Członków jego rodziny Celebrował Biskup miejscowy i przeczytał testament Króla-męczennika.

Dnia 28.

Monitor zawiera postanowienie Królewskie pod dnem 22 Stycznia, podług którego skazani na wygnanie i więzienie, powinni być osadzani w Dullenkiej cytadeli, w Departamencie Somskim.

Dnia 29.

Lord *Cowley* kazał wstrzymać przygotowania, które czyniono na przyjęcie jego w pałacu Ambassady angielskiej.

— W *Gazette de France* czytamy: „Wiadomości z głównej kwatery Królewskiej dochodzą do dnia 18 Stycznia. *Don Carlos* znajdował się w Holanno. — *Zumala-Carreguy* rozłożył swe woyska na kwaterach.“

Dnia 30.

Xiążę Orléans i *Nemours* byli wczora na obiedzie u Prezesa Izby Deputowanych. Siedziało u stołu 40 osób, po większej części Członków wspomnioney Izby różnego stronnictwa. Znajdowali się oraz niektórzy Parowie i Jeperatowie, *Xiążę Talleyrand*, Posłowie austriacki, pruski i neapolitański, oraz Prefekt Departamentu Sekwany. *Xiążęta* bawili do godziny pół do 10 wieczorem. *Constitutionnel* pisze: iż uważano, że *Xiążę Orléans* rozmawiał długo z Panem *Odillon-Barrot*. Tenże dziennik dodaje: „Na zabawie wieczornej, która po obiedzie nastąpiła, znajdowało się mało Doktrynerów, lecz za to liczba Parów powiększyła się. Z Ministrów był tylko Pan *Rigny*. Rozmawiano o budżecie i projekcie do prawa względem 25 mil. dla Amerykanów; Deputowani zdawali się nie bardzo powolnymi względem obudwóch tych okoliczności. Zapewniano oraz, iż Senat amerykański odrzucił surowe środki, proponowane przez Prezydenta. — *Temps* podobnież donosi, iż Kongress tak stanowczo zganił Poselstwo Prezydenta w punkcie, tyczącym się Francyi, ile tylko w obrzędach parlamentowych być może. *Messenger* twierdzi jednak, iż wypadła życzyć, ażeby *Temps* wskazał źródło, z którego powziął tę wiadomość: listy bowiem z Nowego-Yorku pod dnem 1 Stycznia nie o tém nie wzmiankują.

— Na dzisiejszej Sessyi Izby Deputowanych, Minister morski podał projekt do prawa, w którym żąda dodatku 900,000 franków do uchwalonego kredytu na zaciąg ludzi i uzbrojenie kilku okrętów. Projekt ten odesłano Kommissyi budżetowej do roztrząśnienia.

— Sąd Parów znowu zatrzymał w więzieniu wczora 10 oskarżonych, a 4ch uwolnił. Roboty około budowania sądowej sali dla Parów, zaczęły się wczora rano w ogrodzie Luxemburskiego pałacu; *P. Gouffier* ma być dostarczycielem; Architektowi *P. Alfonsowi de Gissors*, poruczone wykonanie budowy.

— Gazety wychodzące w Bordeaux donoszą: „Podług wiadomości, otrzymanych z Pampelony pod dnem

— Z listu jednego z Bayonny pod 31 z. m. dowiadujemy się, że młodzież w dolinach *Esteribac*, *Anne*, *Egues*, *Ezeabarte*, *Lizoain*, *Vuzlalegna*, *Izaondoa*, *Arriagonti*, *Uzania*, *Erro* i *Onciti*, 1,800 w liczbie, za sprawę *Don Carlosa*, do broni się wzięła. 19go t. m. *Zumala-Carreguy*, w okolicach *Santa-Cruz-de-Campezu* i *Urbiso*, odbywał przegląd zgromadzonych po-

та-Круц-де-Кампезу и Урбисо, дѣлалъ смотръ собравшимся мятежникамъ Наварры, Алавы и Бискаи; число войскъ всячески вооруженныхъ простиралось до 22,000 человекъ. — Дѣла Карлистовъ идутъ успѣшнѣе, нежели мы себя воображали. Получено извѣстіе объ осадѣ Рейносы корпусомъ Эрасо, а между тѣмъ Сумалакарреви держитъ въ окрестностяхъ Пуэнта-де-ла-Рейна въ готовности войско. Рейноса есть главнымъ городомъ области Паленціи и заключаетъ 15,000 жителей, лежитъ близъ Эбро, по большой дорогѣ изъ Сантандеръ въ Мадридъ. Гарнизонъ состоящій изъ 350 человекъ, сдался безъ всякаго сопротивленія и по большой части перешелъ въ ряды мятежниковъ.

5-го Февраля.

Вчера ввечеру Посланники Испанскій и Сицилійскій имѣли честь быть представлены Королю. Вчера о полудни Его Величество занимался съ Предсѣдателемъ Совѣта, а потомъ давалъ аудіенцію Графу Себастьяни.

— Графъ Поццо-ди-Борго сегодня до полудня выѣхалъ въ Лондонъ. Въ Кале сидеть онъ на кораблѣ. Говорятъ, что Графъ Себастьяни отправится туда же въ слѣдующую ночь.

— Г-нъ Дюпюитренъ снова заболѣлъ и сомнѣваются въ его выздоровленіи.

— Вѣсти о смятеніи въ Санъ-Себастьянѣ не подтверждаются. Письма отъ 1-го сего мѣсяца ничего особеннаго не сообщаютъ.

— Король, Королева и Принцесса Аделаида, выѣхали вчера съ Маршаломъ Жераромъ въ Невилли.

— Г-нъ Беллевалъ перемѣщенъ изъ Берна въ Мадридъ первымъ же Секретаремъ Посольства.

— Адмиралтейскій Совѣтъ имѣлъ вчера засѣданіе и говорятъ, что онъ занимался дѣлами Сѣверо-Американскихъ Союзныхъ Штатовъ.

6-го Февраля.

Вчера при Дворѣ былъ большой балъ, продолжавшійся съ 8 часовъ вечера до 3 часовъ ночи. Вчера Король занимался съ Министромъ Финансовъ и давалъ аудіенцію Графу Селлю.

— Вчера назначена Коммиссія для проекта трактата, относительно Соединенныхъ Штатовъ, въ которую избраны: Гг. Ремюза, Бенжаменъ Делессеръ, Флори де Шабулонъ, Ганнеронъ, Дюфоръ, Дюкосъ, Кроассанъ, Мейнаръ и Дюмонъ.

— Сегодня облигаціи опять возвысились: есть надежда, что проектъ относительно 25 милліоновъ будетъ принятъ: поелику назначенная для сего проекта Коммиссія совершенно министерская.

— Нѣкоторыя газеты полагаютъ, что Графъ Себастьяни, 11-го сего мѣсяца выѣдетъ въ Лондонъ; другія же говорятъ, что выѣздъ его послѣдуетъ завтра.

— Изъ Министерства иностранныхъ сношеній отправлено сегодня двухъ курьеровъ къ Посольствамъ, одного въ Вѣну, а другаго въ С. Петербургъ.

— Флотъ, состоящій подъ командою Контръ-Адмирала Массье, отплывшій 29 Декабря изъ Тулона, для маневровъ около Герскихъ острововъ, 30-го Января возвратился въ Тулонъ.

— Письма и газеты изъ Мадрита доходятъ до 29 Января. Спокойствіе въ сей столицѣ продолжается; однакожь гарнизонъ увеличенъ. (A.P.S.Z.)

Великобританія и Ирландія.

Лондонъ, 24-го Января.

Вчера на биржѣ говорили, что Европейскія Державы, состоящія въ ближайшемъ отношеніи къ Испаніи, вознамѣрились положить конецъ свирѣпой войнѣ, продолжающейся съ такимъ ожесточеніемъ.

— Газета Globe уведомляетъ, что по письмамъ изъ Соединенныхъ Штатовъ Сѣверной Америки, составилась въ народѣ большая партія, которая, судя по грозному ея тону, желала бы войны съ Франціею.

— Standard, Веллингтонскій журналъ, увѣряетъ, что при нынѣшнихъ выборахъ 133 Виговъ и Радикалистовъ должно было уступить мѣсто Консерватистамъ.

— Тотъ же журналъ показываетъ главныя основанія реформы Церкви, предпринимаемой нынѣшнимъ Кабинетомъ. Во-первыхъ уничтожены будутъ духовные доходы, такъ называемые sine cura, составляющіе богатое достояніе Епископовъ, обращающіе на учрежденіе новыхъ Епископствъ и Настоятельствъ, также на сооруженіе Церквей въ тѣхъ мѣстахъ, гдѣ онѣ окажутся потребными; о улучшеніи состоянія низшаго духовенства назначеніемъ жалованья для приличнаго содержанія; о средствахъ къ прегражденію владѣющимъ богатыми настоятельствами, издерживать доходы оныхъ гдѣ либо индѣ, оставляя вмѣсто себя викаріевъ за бѣдную плату; о уничтоженіи и замѣнѣ десятины — вовсе ничего не упомянуто. Совѣщанія Епископовъ по сему предмету продолжаются непрерывно.

встанцовъ Navarry, Alavy i Biskai; liczba woysk wszelkiej broni do 22 000 ludzi wynosiła. — Działania Karolistów spiesznie idą, aniżelim sobie mógł wyobrazić. Otrzymaliśmy wiadomość o osadzeniu Reinosa przez korpus Eraso, a tym czasem Zumala Carreguy w okolicach Puente-de-la-Reyna zgromadzone woysko w pogotowiu trzyma. Reinosa jest głównym miyscem prowincyi Palencii i ma 15,000 ludności. Leży w bliskości Ebru na wielkiej drodze z Santander do Madrytu. Garnizon, 350 ludzi, poddał się bez dobycia broni, i po większej części do szeregów powstańców przeszedł.

Дня 5.

Завчера ввечеромъ Постовые Испанскіе и Сицилійскіе имѣли зашчытъ одъ Крѣла быдъ прыгѣтѣмъ. Вчѣра о поудни J. K. Мошъ pracowal z Prezydentem Rady, a potѣm dawal posłuchanie Hrabieму Sebastiani.

— Hrabia Pozzo-di-Borgo dzisiaj przed południem wyjechał do Londynu. W Calais ma siąść na okręt. Mówią, że Hrabia Sebastiani następney nocy za nim tamże wyjedzie.

— Pan Dupuytren znówu jest chory, i wątpią już o jego wyzdrowieniu.

— Nie potwierdziła się pogłoska, o rozruchach w San-Sebastian. Listy pod 1 t. m. w ogólności nic ważnego nie donoszą.

— Król, Królowa i Xięniczka Adelaida, wyjechali wczora z Marszałkiem Gérard de Neuilly.

— Pan Belleval, przeniesiony na pierwszego także Sekretarza Poselstwa z Berny do Madrytu.

— Rada admiralicyyna miała wczora posiedzenie, i mówią, że się zajmowała okolicznościami Stanów Zjednoczonych Ameryki Północney.

Дня 6.

Завчера былъ великій балъ удворнъ, который одъ 8мѣй вѣчѣрѣй прѣциагнѣтъ до 3ѣй зъ пѣнѣй. Вчѣра Крѣлъ pracowal z Ministrem skarbu i udzielił audyencyą Hrabieму Celles.

— Izba w biurach swych wyznaczyła wczora Kommissyą do projektu względem traktatu Stanów Zjednoczonych. Wybrani zostali Panowie: Remusat, Benjamin Delessert, Flaury de Chaboulon, Ganneron, Dufaure, Ducos, Croissant, Meynard i Dumont.

— Dzisiaj znówu się podniosły papieży: jest bowiem nadzieja, że projekt względem 25 milionów przyjęty zostanie: gdyż wczora wyznaczona do tego projektu Kommissya całkiem jest ministerjalna.

— Niekóre gazety utrzymują, że Hrabia Sebastiani 11go t. m. do Londynu wyjedzie; inni mówią, że ten wyjazd jutro nastąpi.

— Z Ministerjum stosunków zewnątrznych wysłano dzisiaj dwóch gońców do Poselstwa, jednego do Wiednia, drugiego do St. Petersburga.

— Pod rozkazami Kontr-Admirała Massieu zostająca flota, która 29 Grudnia z portu Toulonskiego wypłynęła, dla odbywania ćwiczeń około wysp Hierryjskich, 30go Stycznia wieczorem do Toulonu powróciła.

— Listy i gazety z Madrytu dochodzą do 29 Stycznia. Spokojność w stolicy tej panuje, ale garnizon został powiększony. (A.P.S.Z.)

WIELKA BRYTANIA I IRLANDYA.

Londyn, dnia 24 Stycznia.

Na wczorayszej giełdzie mówiono, że Mocarstwa Europejskie, naybliżej w tém interessowane, będą chciały położyć koniec okropney wojnie, z taką zaciętością w Hiszpanii prowadzoney.

— Globe powiada, że podług listów, odebranych ze Stanów Zjednoczonych Ameryki Północney, jest pomiędzy masą ludu mocne stronnictwo, które, wnosząc z groźnego tonu mowy jego, pragnęłoby wojny z Francją.

— Standard, dziennik Wellingtonowski, zapewnia, że w teraźniejszych wyborach 133 Wigów i Radykaliistów, musiało ustąpić miejsca konserwantom.

— Tenże dziennik wymienia główne zasady reformy kościoła, zamierzoney przez teraźniejszy Gabinet. A naprzód: mają być zniesione sine cura, stanowiące wysokie uposażenie Biskupów, z przeznaczeniem tego funduszu na utworzenie nowych biskupstw i probostw, oraz pobudowanie kościołów w miyscach, gdzie te potrzebnymi się okażą; o stosowniejszym uposażeniu niższego Duchowieństwa przez wyznaczenie pensy, wystarczających na przyzwoite utrzymanie, o środkach zapobiegających, aby posiadacze bogatych probostw nie byli zastępowani przez lichy płatnych wikaryuszów, a sami gdzieindziej dochody z tychże używali. — O zniesieniu i zamianie dziesięcin, nie masz żadney wzmianki. Konferencye Biskupów z Ministrami w tym przedmiocie, odbywają się bez przerwy.

)?)

няхъ цѣлуютъ руки Монарха. Сіе отличіе въ наше время, когда Король съ твердостію защищается, признать Папу своимъ Лениодателемъ можетъ послужить доказательствомъ, сколько тамошнее Правительство дорожить дружбою Папы, и какъ стараются, какимъ бы то ни было образомъ, изгладить и малѣйшее несогласіе.

— Здѣсь ожидаютъ на дняхъ прибытія Наслѣднаго Принца Саксенъ-Веймарскаго, подъ именемъ Барона *Альтштедта*. (A.P.S.Z.)

К и т а й.

Газета *Canton-Register* сообщаетъ слѣдующій любопытный отвѣтъ Императорскаго Намѣстника *Лу* на письмо къ нему послѣдняго Начальника Остъ Индской Компаніи:

„Лу, Намѣстникъ обѣихъ Квангскихъ провинцій, облеченный въ знакъ высшей должности и пр., даетъ сіе повелѣніе Гонгскимъ купцамъ, съ тѣмъ, чтобы они познакомились съ его содержаніемъ. Отъ послѣдняго Начальника Англійскихъ варваровъ получено прошеніе, въ коемъ онъ увѣдомляетъ, что компанія сего народа уже болѣе не будетъ посылать судовъ въ Кантонъ, для промѣна тамъ своихъ ни къ чему негодныхъ варварскихъ произведеній на жизненные потребности, какъ то, на чай, шелковые товары и пр. Языкъ сего прошенія дѣйствительно самый запутанный и неудобопонятный. Что же касается до склонности къ перемѣнамъ означеннаго народа, который одного Начальника Компаніи замѣняетъ другимъ, то о семъ не стоитъ и заботиться. Небесная Имперія ко всѣмъ одинаково благосклонна. Если новый Начальникъ будетъ строго исполнять законы, то я, взирая на Его Святѣйшее Величество и подражая во благости самому Небу (Императору), буду сожалѣть о варварахъ только издали. Если же варвары, слѣдуя своему обыкновению, начнутъ сопротивляться и изобрѣтать различныя нововведенія, тогда я, въ соединеніи съ Гонго, испрошу соизволеніе Императора прогнать ихъ въ собственную ихъ землю. Тогда судамъ ихъ будетъ навсегда воспрещено входить во внутренній моря Имперіи, средоточія вселенной. — Упомянутый Начальникъ говоритъ весьма глупо о притѣсненіи и несправедливости. Ужели ему неизвѣстно, что онъ можетъ пріѣзжать въ страну нашу и торговать въ ней только по милости Императора? Поелику же онъ возстаётъ противу постановленій, давно уже утвержденныхъ, и которыхъ измѣнить нельзя, то и должны Гонгскіе купцы предъявить прилагаемый при семъ списокъ, издревле существующихъ здѣсь постановленій новому Начальнику Компаніи, для общаго свѣдѣнія всѣхъ варваровъ. — Сопротивленіе отнюдь не будетъ терпимо! *Особенное приказаніе.* 1) Варвары ни подъ какимъ видомъ не могутъ находиться въ Кантонъ цѣлый годъ, чтобы не узнали цѣны товарамъ и не сдѣлали заблаговременныхъ закупокъ для своей выгоды. Это распоряженіе весьма важно. 2), Варварамъ сначала дозволено было обращаться и торговать только съ Гонгскими купцами и толмачами, но въ послѣдствіи предмѣстникъ мой, Ли, испросилъ Высочайшее разрѣшеніе на дозволеніе имъ торга съ мелочными торговцами. Отнынѣ таковой торгъ можетъ производиться не иначе, какъ чрезъ толмача или маклера. 3) Варвары могутъ жить только въ лавкахъ Гонгскихъ купцовъ. Туземцамъ не дозволяется наниматься къ варварамъ въ услуженіе, дабы тѣмъ не унижить достоинства народа. 4) Варвары не могутъ быть носимы въ носилкахъ, ни перегоняться по рѣкѣ въ лодкахъ; однимъ словомъ, они должны сидѣть въ своихъ квартирахъ до окончанія занятій и потомъ отправляться къ кораблямъ, для отъѣзда домой. 5) Жены варваровъ не должны приходить въ Кантонъ для прожитія въ семъ городѣ. Въ противномъ случаѣ онъ будетъ изгнанъ силою. 6) Варвары не смѣютъ нанимать туземцевъ въ учителя природнаго языка; всѣ дѣла могутъ производиться чрезъ переводчиковъ и маклеровъ. Также не должны они подходить къ воротамъ города съ прошеніями. — Вотъ шесть главнѣйшихъ правилъ. Какъ ихъ, такъ равно и другія постановленія обязаны Гонгскіе купцы предъявить начальникамъ варваровъ и положить цѣль и мѣру ихъ страстямъ. Пословица давно говоритъ: „Варвары могутъ только быть управляемы законами черни.“ Для сего-то и изданы сіи постановленія, долженствующія быть слѣпо исполняемы. Не возможно подчинить варваровъ однимъ законамъ съ природными жителями, и потому-то необходимо, въ случаѣ учиненнаго варваромъ преднамѣреннаго или только неосторожнаго убійства, казнить самого его смертію. — Не допускайте варваровъ извиняться несвоевременнымъ знаніемъ законовъ. Вотъ наша воля. (Снб. В.)

chy. To odznaczenie w naszych czasach, kiedy Król statecznie wzbrania się uznawać siebie hołdownikiem Papieża, może być dowodem, jak wysoce Rząd tameczny ceni przyjaźń Papieża i jak się starają, jakimbykolwiek sposobem zagładzić najmniejsze nieporozumienia.

— Oczekują tu przybycia temi dniami Xiążęcia Następcy Sasko-Weymarskiego, pod imieniem Barona *Altstädt*. (A.P.S.Z.)

С н и н ы.

Gaz. *Canton-Register* udziela następną ciekawą odpowiedź Namiestnika Cesarzskiego *Lu* na list ostatniego Naczelnika Wschodnio Indyjskiej Kompanii.

„*Lu*, Namiestnik prowincyji obu Kwangsi, przyobleczony w znaki wyższego urzędu i t. d. daje ten rozkaz Hongskim kupcom, z tém, ażeby się dowiedzieli o jego brzmieniu. Od ostatniego naczelnika Angielskich barbarzyńców, otrzymana została prośba, w której on uwiadamia, że kompania tego narodu, nie będzie już więcej posyłała do Kantonu, dla zamiany tam swoich, na nie nie zdatnych, barbarzyńskich, płodów na artykuły żywności, jako to: na herbatę, towary jedwabne i t. d. Język tej prośby rzeczywiście jest niezmiernie zawiły i trudny do pojęcia. Co się zaś tyczy skłonności do przemian pomienionego narodu, który jednego naczelnika kompanii zamienia na drugiego, o tém wcale nie ma co troszczyć się. Państwo Niebieskie dla wszystkich jednako przychylne. Jeśli nowy naczelnik będzie ściśle wypełniał prawa, tedy ja, poglądając na Jego Najsławniejszy Majestat i naśladowając w dobroci same Niebo (Cesarza), będę się litował nad barbarzyńcami tylko z daleka. Jeśli zaś barbarzyńcy, postępując swym zwyczajem, zaczną się sprzeciwiać i przybierać rozmaite nowości, wtenczas ja, w połączeniu się z Goppo, wyjednam zezwolenie Cesarza dla wygnania ich do własnej ziemi. Wtedy ich okrętom nazawsze wzbronione będzie wejście do wewnętrznych morz Cesarstwa, które jest punktem środkowym świata. Pomieniony naczelnik mówi bardzo nierozsądnie o ucisku i niesprawiedliwości. Azali mu nie wiadomo, że on może przyjeżdżać do naszego kraju i handlować w nim, tylko z łaski Cesarza? A że powstaje przeciwko postanowieniom, dawno już potwierdzonym, i których nie można zmienić, zatem powinni Hongscy kupcy okazać załączoną tu kopią zdawna istnących postanowień nowemu naczelnikowi kompanii, dla wiadomości powszechnej wszystkich barbarzyńców. — Odtąd sprzeciwianie się nie będzie cierpieniem! *Osobne przykazanie.* 1) Barbarzyńcy pod żadnym pozorem nie mogą się znajdować w Kantonie przez cały rok, ażeby nie dowiedzieli się o cenie towarów i nie uczynili wcześniejszych zakupień dla swej korzyści. To rozporządzenie bardzo jest ważne. 2) Barbarzyńcom z początku było dozwolono obcować i handlować tylko z kupcami Hongskimi i tłumaczami, lecz w późniejszym czasie, mój poprzednik Li, wyjednał najwyższe rozwiązanie na dozwolenie im handlu z kramarzami. Odtąd handel takowy może się odbywać nie inaczej, jak przez tłumacza albo maklera. 3) Barbarzyńcy mogą tylko mieszkąć w kramach Hongskich kupców. Kramowcom nie wolno namawiać się na usługi barbarzyńcom, ażeby przez to nie poniżyć godności narodu. 4) Barbarzyńcy nie mogą być noszeni w lektykach, ani też wyprzedzać się po rzecze w łodziach, słowem, powinni siedzieć w swoich kwaterach do ukończenia zatrudnień, a potem wybierając się na okręty, dla odjechania do domu. 5) Żony barbarzyńców nie powinny przychodzić do Kantonu dla przemieszkiwania w tém mieście. W przeciwnym zdarzeniu będą wypędzone mocą. 6) Barbarzyńcy nie wąż się najmować na nauczycieli krajowców dla uczenia się języka krajowego; wszystkie czynności mogą się odbywać przez tłumaczów i maklerów. Również nie powinni przychodzić do bram miasta z prośbami. — Oto jest sześć główniejszych prawideł. Jak te, tak równie i inne postanowienia, kupcy Hongscy są obowiązani okazać naczelnikom barbarzyńców i położyć cel i miarę ich chęciom. Dawne przysłowie mówi: „Barbarzyńcy mogą tylko być rządzeni prawami pospólstwa.“ Dla teyto przyczyny wydane są te postanowienia, które, powinny być ślepo wypełniane. Nie można barbarzyńców podciągnąć pod jedne prawa z krajowcami, i dla tego to konieczne, w zdarzeniu uczynionego przez barbarzyńca rozmyślnego, albo tylko nieostrożnego zabójstwa, karać go samego śmiercią. — Nie pozwalajcie barbarzyńcom wymawiać się niewczesnym poznaniem praw. Taka jest nasza wola. (G.S.P.)